

Криптографія
Комп'ютерний практикум №1
ФБ-05 Чирков Андрій
варіант 10

Мета роботи: Засвоєння понять ентропії на символ джерела та його надлишковості, вивчення та порівняння різних моделей відкритого тексту для наближеного визначення ентропії, набуття практичних навичок щодо оцінки ентропії на символ джерела.

Хід роботи: Спочатку потрібно уважно прочитати методичні вказівки, після чого приступимо до виконання завдань. Підраховуємо частоти літер, з цим проблем не було, після чого обчислюємо H_1 і H_2 для тексту з пробілами та без, формули використовував які були в лекції, трохи виникали складності, але в цілому все підраховалося. Використовуючи програму CoolPinkProgram проблема була лише в тому що вона не дуже коректно показувала кнопки. Складності виникли під час обрахування надлишковості, а саме реалізувати формулу.

Я покращив таблиці, які додав до протоколу, там є всі частоти букв за спаданням. Ось найчастіші:

Для літер з пробілом

1	' '	0.16870144486914324,			
2	'о':	0.09294082394813964,		H1	4.370687561
3	'е':	0.07304555320874961,		R	0.14089051896624727
4	'а':	0.06750213770472634,			
5	'н':	0.055647925512866424,			
6	'и':	0.05296209136951962,			
7	'т':	0.05234087803024213,			
8	'с':	0.04425048783518114,			
9	'в':	0.038663221977797105,			
10	'л':	0.03860658193803945,			

Для літер без пробіла:

1	'о':	0.11180197941461549,			
2	'е':	0.0878692170916276,		H1	4.470069077
3	'а':	0.08120083607519402,		R	0.11385411781383048
4	'н':	0.06694096262937296,			
5	'и':	0.06371007268403435,			
6	'т':	0.062962792016405,			
7	'с':	0.053230560262691136,			
8	'в':	0.04650943002266019,			
9	'л':	0.046441295608846925,			
10	'р':	0.03944103406061325,			

Для біграм з пробілами:

1	'o'	0.019739265			
2	'o'	0.017277064		H1	4.229839136
3	'e'	0.015161282		R	0.154507724
4	'и'	0.014711815			
5	'a'	0.014599996			
6	'н'	0.012902985			
7	'с'	0.011302445			
8	'е'	0.011164316			
9	'а'	0.01101961			
10	'в'	0.010912176			

Для біграм без пробілів:

1	'то'	0.011995189		
2	'не'	0.00970587		H1 4.36571937
3	'ен'	0.009558172		R 0.122453185
4	'но'	0.009394649		
5	'от'	0.008788032		
6	'он'	0.008761658		
7	'оо'	0.008690446		
8	'ов'	0.008379225		
9	'по'	0.008046905		
10	'ст'	0.008004705		

$$H = 4.830515459769985$$
$$R = 0.6832290591478351$$

$H = 4.650877618296385$
 $R = 0.6804858059191587$

Произвольная часть текста:
ояснения_дело_в_том_что_они_лишь_еще_одно_доказательство_того_как_глубоко_н

Использованные буквы:
й, ц, у, к, е, н, г, ш, щ, э, х, ж, д, л, о, р, п, а, э, ю, б, т, и,

Порядок n-граммы:
5 ██████████
10 ██████████
15 ██████████
20 ██████████
25 ██████████
30 ██████████
35 ██████████
40 ██████████
45 ██████████
50 ██████████

Введенный символ: _ (пробел)
Символ по счету: 24
Номер эксперимента: 50

Неравенство для энтропии:
 $5.04358329712093 < H < 4.25817193947184$

Двоичная таблица угаданных символов:

Поле ввода символов:

Строка состояния:
Вы угадали. Для продолжения опыта нажмите "Продолжить", или "Другой" для выбора другого порядка

Вероятности:

$q[1]$	= 0.04
$q[2]$	= 0
$q[3]$	= 0.02
$q[4]$	= 0.06
$q[5]$	= 0.06
$q[6]$	= 0.04
$q[7]$	= 0
$q[8]$	= 0.02
$q[9]$	= 0
$q[10]$	= 0
$q[11]$	= 0
$q[12]$	= 0.02
$q[13]$	= 0.06
$q[14]$	= 0.04
$q[15]$	= 0.06
$q[16]$	= 0.08
$q[17]$	= 0.06
$q[18]$	= 0.06
$q[19]$	= 0
$q[20]$	= 0.08
$q[21]$	= 0
$q[22]$	= 0.06
$q[23]$	= 0.02
$q[24]$	= 0.04
$q[25]$	= 0
$q[26]$	= 0.04
$q[27]$	= 0
$q[28]$	= 0
$q[29]$	= 0
$q[30]$	= 0.02
$q[31]$	= 0.04
$q[32]$	= 0.08

$H = 4.8581497638019$
 $R = 0.73042967030258$

Произвольная часть текста:
лось_бы_воевать_против_них_мы_смогли_бы_их_винить_в_содеянном_ими_эле_не_бо

Использованные буквы:
й, ц, у, к, е, о, н, г, ш, ф, ы, в, а, и,

Порядок n-граммы:
5 ██████████
10 ██████████
15 ██████████
20 ██████████
25 ██████████
30 ██████████
35 ██████████
40 ██████████
45 ██████████
50 ██████████

Введенный символ: _ (пробел)
Символ по счету: 15
Номер эксперимента: 50

Неравенство для энтропии:
 $5.23522264757743 < H < 4.48107688002637$

Двоичная таблица угаданных символов:

Поле ввода символов:

Строка состояния:
Вы угадали. Для продолжения опыта нажмите "Продолжить", или "Другой" для выбора другого порядка

Вероятности:

$q[1]$	= 0
$q[2]$	= 0
$q[3]$	= 0.04
$q[4]$	= 0
$q[5]$	= 0.02
$q[6]$	= 0.02
$q[7]$	= 0.04
$q[8]$	= 0.04
$q[9]$	= 0.04
$q[10]$	= 0.06
$q[11]$	= 0.02
$q[12]$	= 0.06
$q[13]$	= 0.04
$q[14]$	= 0
$q[15]$	= 0.06
$q[16]$	= 0.06
$q[17]$	= 0.06
$q[18]$	= 0.08
$q[19]$	= 0.1
$q[20]$	= 0.02
$q[21]$	= 0.02
$q[22]$	= 0.02
$q[23]$	= 0.02
$q[24]$	= 0.02
$q[25]$	= 0.02
$q[26]$	= 0.02
$q[27]$	= 0.02
$q[28]$	= 0
$q[29]$	= 0
$q[30]$	= 0.02
$q[31]$	= 0.02
$q[32]$	= 0.06

Висновки: При виконанні лабораторної я навчився, та дізнався як обчислювати частоту букв, і підраховувати ентропію для літер та біграм. Помітно що без пробілів ентропія більша, ніж з ними, як в літерах так і в біграмах. В цілому

було корисно на практиці розробити програму, яка використовує трохи складні формули.